

Schepping

Vijftig jaar spelen met water en land, dier en plant

© 2024 Eef Arnolds

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, gebruikt worden voor trainingsdoeleinden van kunstmatige intelligentie, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet) kan men zich wenden tot Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-pro.nl).

NUR 410

ISBN 9789023260158

Eerste druk, 2024

Auteur: Eef Arnolds, Beilen

Illustraties: Eef Arnolds, tenzij anders vermeld

Tekstcorrectie: Anneleen Arnolds, Utrecht

Vormgeving: René Manger, Havelte

Uitgever: Het Drentse Landschap i.s.m. Uitgeverij Koninklijke Van Gorcum, Assen

Druk: Drukkerij Van Gorcum, Meppel

Mede mogelijk gemaakt door:

het
cultuurfonds

Keienpaadjes	75	Het Medicijnwiel	122
De Toren van Babbel	78	De Vooroudersteen	123
Borietjes en een krulstaart	81	Het Berkenlaantje	124
De poort die naar de Kiva leidt	82	Boombede	126
Sjamanen en stamoudsten in een Kiva in Drenthe	86	De Leemweide	127
Verbeelding	87	Het Bevrijde Land	128
Dode schoonheid	88	Natuurontwikkeling: avontuurlijk scheppen met groot materieel	129
Drentse veldkeien	89	Inwijding	137
Vrouw Holthe	89	Midzomernachtheuvel	138
Gerrit de Tuinbaas	90	De vestiging van planten en dieren op het Bevrijde Land	139
Hunewieg in het mos	91	De Azuren Zomp	142
De hemelwijzer	91	Zonnespiegel	145
De Biechtstoel	93	Het Kristalmeer	146
Silvia de woudgodin	93	Bespiegeling	153
De Steenscholver	94	Vijftig tinten grijs	156
Kaap de Ronde Hoop	95	Grasland, heide en struweel op het Bevrijde Land	157
Vuursteen	96	Driehonderdduizend boompjes	160
Keien van verre kusten	98	Ruigte, grasland en struweel op voedselrijke akkergrond	163
De offersteen van Aphrodite	98	Lichtend mos	167
Het Rotshondje uit de Burren	99	Tao	168
De Strandpaddenstoel	100	Avondsfeer	171
Puzzelstenen	100	Het bruisende nachtleven in Schepping	174
Yab Yum	101	Het Groene Strand	176
Zandsteen en beton	102	Blozende wolken	181
De Tecklenburger kat	102		
De Betondenker	102	Het Vaderland	182
Tegeltjes en scherven	103	Van plat vlak naar zachte glooiingen	183
Een tegeltableau voor de fruitboomcirkel	104	Het hooiland met de fruitboomcirkel	184
Een naambord voor Schepping	105	Een rondedansje van fruitbomen	186
Leem	106	Slenteren	190
Androgientje	107	Mirabel	193
Androgyn volgens Wikipedia	107	De hooiweide met poelen	194
Zelfbeeld	109	Sieralgen in Schepping	199
Hout	110	De boomsingels rond het Vaderland	200
De Harrewar	111	Het Parasolbosje	202
Een open vraag	111	De parkeerplaats	205
Vraagteken	112	Schepping als hotspot voor paddenstoelen	206
De Schapenwei	113	Het Land van Harm Moet	208
Heideschapen	115	Niemandslaan	209
Schapen scheren	118	Het weekendverblijf van de familie Steinweg	210
Planten en dieren in de Schapenwei	119	De paarden van Santing	212
Krachtplekken	121		

De Azuren Zomp is tot stand gekomen door scheppende arbeid op een maïsakker (augustus 1991).

Schepping

Schepping is de naam van een natuurgebied in de buurtschap Holthe bij Beilen (Drenthe). Het is de verwezenlijking van mijn jongensdroom. Een droom om te leven in een natuurlijke omgeving, om een paradijsje te creëren waar het goed toeven is voor dier, plant en mens. In groter verband: een droom over een andere omgang van mensen met de natuur, waarbij zij zich diep verbonden weten met de natuur en hun handelen daarop afstemmen.

Toen ik in 1974 in Holthe neerstreek, was het huis omringd door vlakke, stoffige, intensief gebruikte akkers waar onlangs maïs en aardappels waren geoogst. In de lente joeg de oostenwind grijze zandwolken over het kale land en rook het er indringend naar drijfmest en bestrijdingsmiddelen. In de loop van dertig jaar heb ik de akkers achter mijn woning kunnen verwerven en vervolgens omgevormd tot een afwisselend landschap met plassen en heuvels, grasland en tuinen, bos en struweel. De natuur deed de rest. Er leven nu honderden soorten planten, paddenstoelen en insecten. In de lente is de lucht gevuld met bloemengeuren en vogelzang. De

transformatie van halfwoestijn naar paradijs is zo overweldigend dat ik het zelf soms nauwelijks kan geloven.

De oppervlakte van Schepping bedraagt momenteel 8,4 hectare. Het grootste deel van het natuurgebied (5,6 hectare) is gerealiseerd op voormalige landbouwgrond. Voor het verwezenlijken hiervan waren creativiteit en scheppen in de letterlijke zin van 'graven', essentieel. Vandaar de naam van het terrein: Schepping. Vaak wordt deze naam verbasterd tot 'De Schepping'. De Schepping is echter oneindig veel groter en grootser. Zij omvat alles wat is, alles wat was en alles wat komen gaat. Ik heb daar gelukkig geen enkele zeggenschap over. Sterker nog: in wezen heb ik niets geschapen, alleen de natuur een handje geholpen. Ik heb omstandigheden geschapen en geschept waardoor schepselen van allerlei pluimage zich hier thuis voelen.

In essentie heeft Schepping zichzelf geschapen. Dat wordt treffend verwoord in een 'Wonderwandeling' van Christine Dun op de volgende pagina.

Schepping

Schepping
 scheidt
 uit zichzelf
 zichzelf
 mysterieuze vormen
 caleidoscoop van kleuren
 oerbron van gevoelens
 gebonden land
 bevrijd
 vrouwlijk en manlijk
 diep en ondiep
 nat en droog
 Moederland
 Vaderland
 voortgekomen
 uit Dat
 waar geen naam voor is
 waar stilte stilte herkent
 waar liefde liefde herkent
 waar Ik Jou herken ...

Christine Dun op haar website <https://wonderwandeling.org>, 15 mei 2018.

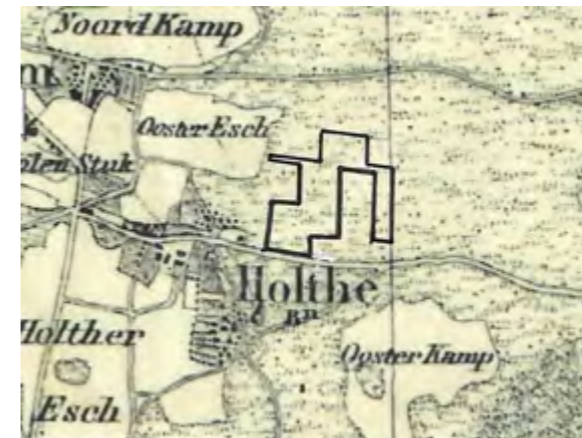

De woning achter de beukenheg vanaf het bouwland tegenover het huis (april 2009).

Schepping als onderdeel van het Drentse landschap

Schepping ligt in het centrum van het Drentse Plateau op een zwakke verhoging in het landschap, ongeveer 15 meter boven zeeniveau. Het Drentse Plateau bestaat uit golvende ruggen van dekzand, die zijn afgezet na de laatste IJstijd, het Weichselien, zo'n 11.000 jaar geleden. Onder het dekzand ligt in grote delen van Drenthe een keileempakket, afgezet door het landijs dat Drenthe in de voorlaatste ijstijd (het Saalien, 150.000 jaar geleden) bedekte. Vanaf het plateau voeren beken het regenwater af naar lager gelegen gebieden, van oorsprong grotendeels bedekt met venen. Schepping ligt op een dekzandrug, met aan de oppervlakte een laag fijn, geel zand van een halve tot drie meter dik. In het grootste deel van het terrein ligt het zand bovenop een dikke keileemlaag, maar in het noordelijke gedeelte ontbreekt keileem in de ondergrond. In het Vaderland heeft in het verleden een veentje gelegen dat in de Tweede Wereldoorlog voor turfwinning is afgegraven en vervolgens geëgaliseerd. Het Land van Moet heeft van nature flinke hoogteverschillen. Het grasland en het dennenbos aan de noordzijde van de

zandweg liggen op de restanten van een hoge zandrug die oorspronkelijk van Holthe tot Westerbork reikte, maar recent grotendeels is geëgaliseerd. Naar het zuiden gaat het zand over in een laagte waarin zich veen heeft gevormd. Natuur en landschap van Schepping kunnen niet los worden gezien van de omgeving. De geschiedenis van het landgebruik kan worden afgeleid uit de achtereenvolgende topografische kaarten vanaf 1860 (zie de website www.topotijdreis.nl). De gronden van Schepping maakten tot omstreeks 1900 deel uit van het Scharreveld, een uitgestrekt, vrijwel boomloos heide- en veengebied tussen Holthe, Bruntinge en Westerbork. Deze heidevelden werden vanuit Holthe en andere nederzettingen begraasd door kuddes heideschappen onder de hoede van een herder en zijn honden. De mest van deze schapen was essentieel voor de vruchtbaarheid van de essen, hoog gelegen percelen bouwland waarop eeuwenlang hoofdzakelijk rogge en aardappels werden verbouwd. Rond Holthe lagen drie essen, de Holther Esch, de Oosteresch en de Ooster Kamp.

1860

1903

1930

1950

1990

2018

De ligging van Schepping in het landschap op topografische kaarten tussen 1860 en 2018 (naar www.topotijdreis.nl). De huidige begrenzing van Schepping is met een zwarte lijn aangegeven.

De voortuin met het Stenen Bruidsbed en leibomen tegen de zuidmuur (mei 2014).

De Voortuin

Het woonhuis is omgeven door bloementuinen waarin inheemse planten een belangrijke rol spelen. De voortuin ligt aan de zuidkant van het huis, tussen de voorgevel en de sloot langs de openbare weg. Tegen de gevel staan leibomen: twee pruimen (Reine Claude) en een Judasboom. Deze boom uit het mediterrane gebied zie je weinig in ons land. Hij bloeit in het voorjaar met roze vlinderbloemen op het kale hout. Aan die kant van het huis ligt ook een kleine rotstuint met markante zwerfkeien uit de omgeving waarin vetplanten, Kruipklokje en Bloedooievaarsbek de dienst uitmaken. Een bijzondere rotsplant die het hier goed doet, is de Echte gamander. Ik noemde deze rotstuint in een opwelling het Stenen Bruidsbed, naar de titel van een bekende roman van Harry Mulisch uit 1959. Weliswaar ligt het niet zo lekker op zo'n hobbelige matras van keien, maar ook niet ieder huwelijk is een lolletje. Dus heeft dit gedeelte die naam maar gehouden. In de rest van de voortuin groeien robuuste vaste planten, zoals Beemdooievaarsbek, Late guldenroede en Adderwortel. Vanuit de berm-sloot heeft Zevenblad zich ongevraagd gevestigd. Deze plant heb ik eerst te vuur en te zwaard bestreden, zonder veel succes. Sinds

ik de jaarlijkse wiedzogingen opgaf, is hij op zijn retour. Zevenblad vormt tegenwoordig een integraal onderdeel van de siertuin en de witte bloeschermen misstaan daarin niet. Bovendien kun je deze plant als groente oogsten. Het is opmerkelijk dat hier Donkere ooievaarsbek, een zeldzame stinsenplant, en Adderwortel de neiging hebben om te gaan woekeren. Ze zijn zelfs Zevenblad de baas.

Aan de straatkant wordt het erf begrensd door een heg langs de berm-sloot. De heg is in 1976 geplant en wordt jaarlijks één keer geknipt in september. Hij bestaat vooral uit Beuk en Haagbeuk, met bijmenging van Spaanse aak, Hulst en Eenstijlige meidoorn. De meeste heggen in Nederland bestaan uit één soort, maar ik ben geïnspireerd door het heggenlandschap in Engeland waar ze gevarieerder zijn. Hoe ouder een heg daar is, hoe meer bomen en struiken. Ter hoogte van het pad naar de voordeur zijn de beuken zo gesnoeid dat een poortje van takken is ontstaan. Vanaf het erf biedt de toegangspoort in de haag een prachtig doorkijkje op twee monumentale eiken op het land van de overburen. Deze eerbiedwaardige bomen staan hier al langer dan een eeuw.

De heg voor het huis met het beukenpoortje in de winter (december 2012, boven). De buureiken aan de overkant van de weg, gezien door de poort in de beukenhaag, in verschillende seizoenen: winter (januari 2015), lente (april 2017) zomer (juli 2015) en herfst (november 2019).

Metselend aan de Watertoren (mei 2017).

Zo gedacht, zo gedaan. Op de top van deze Watertoren heb ik een klein bassin geconstrueerd. Dit bekken kan via een ondergrondse flexibele buis worden gevuld met water dat met een elektrische dompelpomp uit de Lelievijver wordt opgepompt. Ik kan het bassin op twee manieren laten overstromen. De

kortste weg gaat via een luid klaterende, twee meter hoge waterval die vrijwel direct aansluit op de Lelievijver. Het water kan ook een langere weg afleggen via een beekje dat murmelend via stenen drempels een meter of tien door het vrijwel vlakke, schaduwrijke deel van de Puintuin meandert tot het terugvloeit in de vijver.

Het beekje door de Puintuin ontspringt op de top van de Watertoren (juli 2017).

De waterval aan de oostkant van de Watertoren (boven) en de oorsprong van het beekje door de Puintuin aan de westkant van de Watertoren kort na de aanleg (onder, juli 2017).

Vraagteken

De natuur gooit ongevraagd vragen voor mijn voeten neer over het hoe en het waarom van zijn en niet zijn.

Nietszeggende antwoorden het geheim van leven hult zich in stilte het denken voorbij.

Blog van 9 september 2021 op <https://schepping.org>.

Schapenwei met Schoonebeeker heideschape (juni 2016).

De Schapenwei

De Schapenwei vormt, samen met de tuinen van Schepping, de oorspronkelijke huiskavel bij de aankoop van de woning in 1974. Het perceel van 1,4 hectare werd toen al tientallen jaren intensief agrarisch gebruikt. In het jaar van aankoop lag er een kale, net gerooide aardappelakker zonder enige plantengroei. Het braakland vertoonde nog de zwakke, natuurlijke golvingen van het door de wind gedeponeerde dekzand. Het is een van de weinige percelen in de omgeving van Holthe die niet geëgaliseerd zijn gedurende de ruilverkaveling in de jaren zestig. Ik heb de bodem hier grotendeels ongemoeid gelaten. Om de variatie in de begroeiing te vergroten, is alleen een klein deel van de Schapenwei dicht bij de schapenstal recent bedekt met een laag keileem. Deze Leemweide wordt in dit hoofdstuk apart besproken.

Mijn doelstelling voor het beheer van de Schapenwei was het ontwikkelen van een parklandschap met vrijstaande bomen in min of meer schraal, soortenrijk grasland. Om de bodem enigszins te versralen en het bodemleven de kans te geven zich te herstellen van het intensieve agrarische gebruik werd de eerste

twee jaar na de aardappelteelt rogge verbouwd, uiteraard zonder aanvullende bemesting of gebruik van bestrijdingsmiddelen. Daarna heb ik het braakliggende land omheind met schapengaas en het vervolgens jaarrond laten begrazen door een paar Drentse heideschape. In tegenstelling tot de hiervoor besproken delen van Schepping heb ik in de Schapenwei geen planten opzettelijk ingevoerd. Het grasland is dus vanzelf ontstaan op de voormalige akker zonder het inzaaien of aanplanten van grassen of kruiden, ondanks de stellige mening van boeren uit de omgeving dat dit onmogelijk zou zijn. Een fatsoenlijke grasmat moet volgens hen worden gezaaid.

Wellicht is de Schapenwei in de ogen van moderne boeren inderdaad onfatsoenlijk. De grasmat bestaat immers niet alleen uit Engels raaigras en er groeien tal van kruiden en mossen tussen de grassen. In de bouwvoor van de voormalige akker zaten kennelijk voldoende zaden om binnen een paar jaar een grazige vegetatie te vormen en andere planten zijn – letterlijk – komen aanwaaien uit de omgeving. Voor het creëren van een parklandschap heb

De eerste fase van de graafwerkzaamheden. De bemeste, humeuze bovengrond is rondom op wallen gedeponeerd (voorgond) en het bruikbare zand is grotendeels afgevoerd (mei 1991).

Een maand later vanaf vrijwel hetzelfde punt. Van onder het zand komt blauwgrijze keileem tevoorschijn en de eerste plas vult zich met grondwater. Op de palen in het terrein is aangegeven hoe diep er moet worden gegraven (juni 1991).

Op de zandvlakte ontstonden onder invloed van de wind fraaie ribbelpatronen en zandsculpturen (boven). Ondiepe leemplassen droogden op in krullen en barsten (midden). Bij het graafwerk kwam veelkleurige keileem aan de oppervlakte, rechts met zwerfkei (onder) (voorjaar 1991).

Driehonderdduizend boompjes

Al twee jaar ben ik bezig met het verwijderen van boompjes in de open delen van het Bevrijde Land. Ik doe dit om te voorkomen dat het bloemrijke grasland geleidelijk overgaat in bos. Na de ontgronding van de voormalige maïsakker in 1990 vormde de kale zand- en leemgrond een ideaal kiembed voor ontelbare zaden van berken en wilgen, afkomstig uit het omringende bos. Door begrazing met schapen werden de boompjes vanaf het begin kort gehouden, maar de meeste overleefden het geknabbel wel. Mijn schapen eten alleen de malse toppen, zodat de houtige delen in de loop van jaren toch langer en dikker worden. Aanvullend maaibeheer kan dat ook niet tegengaan. Doordat de wortelstelsels van de boompjes blijven groeien, worden de bovengrondse groeischeuten jaarlijks langer, nu soms meer dan een meter in één groeiseizoen. Kortom, het werd na dertig jaar tijd om de opslag met wortel en tak te verwijderen.

Dat is gemakkelijker gezegd dan gedaan. De boompjes met de hand uittrekken gaat meestal niet meer, dus moet er een schop aan te pas komen. Bovendien moet dat zorgvuldig gebeuren om de bodem niet te veel te beschadigen en om bijzondere planten als orchideeën te ontzien. Ik probeer iedere dag een uur lang boompjes uit te spitten, zomer en winter. Het houdt mijn conditie op peil. Geleidelijk is deze bezigheid ook een vorm van meditatie geworden. In een uur kan ik zo'n 200 boompjes aan. Dat lijkt heel wat, maar gemiddeld staan er zo'n twintig per vierkante meter. Voor het hele terrein kom ik op een schatting van 300.000 stuks. Dat vergt dus een meerjarenplan. En vooral veel geduld.

Gelukkig krijg ik bij de uitvoering af en toe hulp van anderen, vooral van Marieke.

Het Bevrijde Land met hopen gerooide boompjes. Goed is te zien wat er nog moet gebeuren (mei 2022).

Blog van 29 mei 2022 op <https://schepping.org>.

Twee zeldzame planten van kalkmoerassen in het Bevrijde Land: Vetblad is na een paar jaar verdwenen (juni 2013, links); Parnassia breidt zich nog steeds uit (augustus 2022, rechts).

Een bijzonder stukje van het Bevrijde Land is de omgeving van de Leemkuil aan de westkant van de Azuren Zomp. Hier lag oorspronkelijk de keileem relatief dicht onder de oppervlakte op een diepte van circa 70 cm. Tijdens de graafwerkzaamheden is er slechts een dunne laag zand verwijderd. Het was de eerste plek in het Bevrijde Land, waar ik als experiment in 2000 wat kalk heb uitgestrooid in de vorm van gemalen mergel, omgerekend 2,5 ton per hectare. Dat werd later nog twee keer herhaald. Als gevolg van de kalkgift breidden sommige planten zich sterk uit, vooral Kruiwilg, Blauwe knoop, Lage zegge en Echt duizendguldenkruid. Tussen de Kruiwilg vestigden zich bijzondere paddenstoelen die samenleven met deze dwergstruik, zoals de Kruiwilggordijnzwam, Wilgenvezelkop en Kleine moerasgordijnzwam.

Tussen 2000 en 2007 groeide in de Leemkuil op plekken met vochtige, kale, bekalkte leem een kleine populatie van het zeer zeldzame Vetblad. Op het hoogtepunt stonden er 29 rozetten. Het waren nazaten van plantjes die ik in 1997 had meegenomen uit Ierland en dichtbij het huis had geplant. Ik heb Vetblad nooit ter plekke uitgezaaid. Blijkbaar hebben zaden de afstand van 150 meter naar de Leemkuil op eigen kracht overbrugd. In het wild is Vetblad in

Drenthe uitgestorven.

Het uitstrooien van gemalen mergel in het Kalklandje achter het huis en bij de Leemkuil had geleid tot meer variatie in plantengroei en de vestiging van bijzondere soorten. Daarom heb ik deze behandeling op grotere schaal ook in de zuidelijke helft van het Bevrijde Land toegepast. Daar heb ik sinds 2005 drie maal gemalen mergel uitgestrooid, per keer zo'n 10 tot 20 ton per hectare. De mergel bestelde ik bij een landbouwcoöperatie en werd met tien ton tegelijk bezorgd in een vrachtwagen. Die vracht werd los op de parkeerplaats gestort. Vervolgens reed ik de kalk per kruiwagen naar de plaats van bestemming om die daar met een schop uit te strooien over het land. Om een idee te geven van het werk: een vrachtwagen bevat ongeveer 200 kruiwagens kalk. Het toedienen van kalk heeft geleid tot een sterke verhoging van de pH op het Bevrijde Land en daardoor tot de vestiging van een aantal kalkminnende planten die al aanwezig waren in het Kalklandje. Met name Duifkruid is erg succesvol en daarnaast enkele grassen, zoals Gevinde kortsteel, Bevertjes en Zachte haver. Maar ook Kleine bevernel, Kruiwend stalkruid, Kleine pimperl, Wilde marjolein, Kruisbladwalstro en Geel walstro hebben zich spontaan gevestigd en uitgebreid.

Berijpte jeneverbessen op de zuidhelling van Tao (januari 2017).

Spectaculair is de vestiging van Jeneverbes in het Bevrijde Land, vooral op de zuidhelling van Tao. De donkergroene struiken vallen van verre op en staan zo fraai opgesteld dat vrijwel iedere bezoeker aan Schepping ervan uitgaat dat ik ze heb aangeplant. De struiken zijn echter spontaan uit zaad gekiemd, de eersteling in 2003. Mogelijk zijn het nakomelingen van oude Jeneverbessen in het aftakelende struweel aan de noordkant van Schepping, dat beheerd wordt door Stichting Het Drentse Landschap. Daar heeft overigens nog geen verjonging door zaad plaatsgevonden.

Wellicht komen de Jeneverbessen op Tao van elders. Het is bekend dat vogels de bessen van Jeneverbes eten en de verteerde resten op een andere plek uitpoepen. Daar kunnen kiemkrachtige zaden in zitten. Zaailingen van Jeneverbes worden in Drenthe vooral gevonden in open terreinen met een voedsel- en humusarme, zandige of lemige, niet te zure bodem. In dat opzicht blijkt het Bevrijde Land ideaal te zijn voor deze soort.

Inmiddels staan er in het Bevrijde Land elf flinke

struiken die zijn gekiemd tussen 2003 en 2011. Sommige zijn al vier meter hoog. Tussen 2012 en 2019 zijn er tien exemplaren bijgekomen die nu tot een meter hoog zijn. Net als op andere groeiplaatsen is er veel variatie in vorm. De meeste struiken zijn smal en naar boven toe spits, maar er is ook één Jeneverbes nabij de linde op de top van Tao die laag blijft en vooral in de breedte groeit. Sommige Jeneverbessen zitten jaarlijks vol blauwe bessen. Vanaf 2019 zie ik in de omgeving van die struiken tientallen kiemplanten, kennelijk afkomstig van op de grond gevallen vruchten. Dit is dus een jeneverbesstruweel in wording. Waar vind je dat elders in Nederland?

De top van Tao met zijn linde is een van de meest fotogenieke plekken in Schepping vanwege het silhouet van de boom tegen de lucht en de magische plek waar hij staat. Op de volgende twee pagina's geef ik een selectie van mijn foto's, gerangschikt naar de seizoenen. Ze laten zien waarom ik zoveel van deze boom houd. Het is mij wel duidelijk waarom sommige bomen vanouds als heilig worden beschouwd.

Avondsfeer

Na een paar drukke dagen vol sociale activiteiten heb ik vanavond tijd voor mezelf. Ik ga een half uurtje simpel boompjes steken op het Bevrijde Land. Mijn schep staat nog klaar op de plek waar ik deze eindeloze klus heb onderbroken. Gedachten op nul, de blik op oneindig. Maar mijn zintuigen staan wijd open voor de klanken, kleuren en geuren van deze zomeravond.

Het is al schemerig, maar toch wordt het lichter op het veld doordat het grijze wolkendek vanuit het noorden openbreekt in bleekblauwe hemelvlakken. De overblijvende wolken kleuren aan de onderkant chocoladebruin; een laatste aandenken aan de zon die al achter de horizon verdwenen is. Het silhouet van de linde boven op Tao tekent zich scherp af tegen de lucht. Het lijkt of iemand de boom met inkt op het zwerk getekend heeft.

Opeens beginnen alle kikkers in de Azuren Zomp te kwaken. Zou Ajax toch de Europacup gewonnen hebben? Even later zijn ze weer stil. Nepnieuws zeker. Aanstellerij voor niks.

Een vleug rozengeur dwarrelt voorbij vanuit het struweel op de oostelijke aarden wal die Schepping begrenst. Ik laat de spade rusten om dit heerlijke aroma bewust op te snuiven. Dat kan maar een paar dagen in het jaar. Dan zijn de wilde rozen alweer uitgebloeid en kom ik hun roze bloemblaadjes alleen nog af en toe tegen in mijn kruidenthee, als herinnering aan de feestelijke tijd waarin het voorjaar overvloedig in zomer.

Intussen steken de Zanglijsters de kikkers naar de kroon wat volume betreft. Het is een uitzonderlijk goed lijsterjaar met vier broedparen vlak bij huis. Tegen het invallen van de duisternis bestijgen de mannetjes iedere avond de hoogste boomtoppen om van daaruit hun zangduels uit te vechten, zonder dat die ooit in een fysieke strijd ontaarden. Er valt ook nooit een winnaar aan te wijzen. Misschien ben ik wel de winnaar, want ik geniet met volle teugen van hun zangkunst en deel in hun levenslust.

Het wordt donker. De duizenden witte bloemen van de Akkerhoornbloem lijken te zweven boven het donkere groen van grassen en kruiden. Uit de verte nadert het sonore geroep van Canadese ganzen. Daar verschijnt het vaste paartje van het Kristalmeer boven de westelijke bosrand. Met twee poten schuin naar voren strijken ze met een flinke plons neer in het rimpelloze water. Een veilige en rustige plek voor ze om de nacht door te brengen.

Tijd voor mij om naar huis te gaan.

Blog van 6 juni 2021 op <https://schepping.org>.

Parasolzwammen van het Parasolbosje: Grote parasolzwam (rij 1, links), Vaalroze parasolzwam (rij 1, rechts), Piekhaarparasolzwam (rij 2, links), Fijnschubbige parasolzwam (rij 2, rechts), Oranjebruine parasolzwam (rij 3, links), Spitschubbige parasolzwam (rij 3, rechts), Verkleurzwammetje (rij 4, links), Witte champignonparasol (rij 4, rechts).

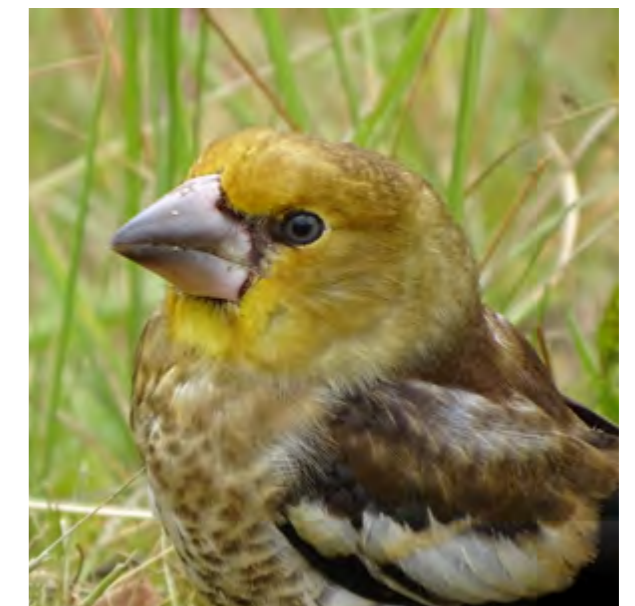

De parkeerplaats en carport omzoomd door bloeiende Zoete kers (april 2019).

De parkeerplaats

Aan de zuidzijde van het Vaderland is voor bezoekers van Schepping een kleine parkeerplaats aangelegd. Deze is halfverhard met steenpuin en omgeven door aarden wallen, beplant met Zoete kers, Sleedoorn, Brem en Sering. Vrijwel ieder jaar broeden in het dichte struikgewas Braamsluiper, Heggenmus en Tuinfluiter. Als de kersen of de

seringen bloeien, is zelfs deze plek bekoorlijk, al dient hij voor het stallen van rijdend blik. In juni, als de zoete kersen rijp zijn, zitten de bomen vol jonge Spreeuwen. Ook Appelvinken zijn dan trouwe bezoekers. Zij hebben het niet op het sappige vruchtvlees voorzien, maar op de kersenspitten die ze met hun krachtige snavel kunnen kraken.

Jonge Appelvinken eten graag kersenspitten (juli 2017, links; juli 2019, rechts).